

Reikningar o.fl. vegna sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra sjómanna 1854-1870

Aðfnr. 1344, örk 20

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbref.

Eptir mikið mannskadaðdur hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknáði, sem róíð harði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráfullnu. Þessi upphvatning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munadarleysingja, heldur urðu afgánga hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkná á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgánga kunni að verða af samskotum, sem eptirléidis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskada og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er fallið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknáðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veidarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veidarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvísíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vötur, þar sem að menn hafa að morgni dags róíð til fiskjar hér af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirbitt margar góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annst um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir hingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að afhætta neyð munadarleysingja þeirra, sem sjórin harði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Vér bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konungur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatningu, að rita hér á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgáingurinn er að gjafir þær, sem innu koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tæ af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hér syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbréfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbréfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikningur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknadra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbringu og Kjósar. Nýslum, 22. dag marzm. 1855.

A. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Ingjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Nicolaus Jonsson	Norðurkoti	afhent E. Hóllynni	64 1/2
Vinurinn Magnús	Þorlákshöfn	---	32
Vinurinn Magnús	Þorlákshöfn	---	32
Stóri Magnús	Þorlákshöfn	---	16
Vinurinn Magnús	Þorlákshöfn	---	16
Bandi	---	---	20
Egill Hallgrímsson	---	---	20
Vinurinn Magnús	---	---	32
Vinurinn Magnús	---	---	16
Vinurinn Magnús	---	---	40
Vinurinn Magnús	---	---	8
Vinurinn Magnús	---	---	16
Vinurinn Magnús	---	---	24
Vinurinn Magnús	---	---	24
Vinurinn Magnús	---	---	24
Vinurinn Magnús	---	---	24
Vinurinn Magnús	---	---	24
Vinurinn Magnús	---	---	24

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>
<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>
<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>	<i>[Faint handwritten text]</i>

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

H. H. Cancellinaad, Land og Byfoged M.
Tinsen er Dag. Dato hos M. d. d. d. d.
indskrevet 6te er Sex Rdd. som fra
Her Legel Hallgrímsson Nazam.

Köbenhavn 3 Septbr 1855

M. W. Biering

Indskrevet

9-11
20-1
22-1
23-1
24-1

Bodsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna druknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráfallnu. Þessi upphvatning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbringu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munadarleysingja, heldur urðu afgangs hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peningar þessir voru með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að sé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfsandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbringu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgangs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þangað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtíð út nefnir. Þessari nefnd er fallið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofanefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veiðarfæri. Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hér af nesjunum í sémilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn fæðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einungis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir hingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannakærligan vilja til að afhætta neyð munadarleysingja þeirra, sem sjórinu hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Vér bjóðum því nú eðalýndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konungur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatningu, að rita hér á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efua síðan. Þar eð tilgáingurinn er að gjafir þær, sem inu koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tæ af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hér syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbréfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbréfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikningur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknáðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbringu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Ingjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Hallgrímur Hannesson hreppstjóri	Þrápá	Hallgrímur	100
Hjörður Hannesson bóndi	Samnaða	Hallgrímur	64
Gudni Hannesson víram	Samnaða	Hallgrímur	48 1/2
Borgell Hannesson víram	Samnaða	"	48
Helga Hallgrímsdóttir	Samnaða	"	48
Ejolfur átti bóndi	Írþá	Hallgrímur	48 1/2
Hafur Ingólfsson bóndi	Reykubakki	Hallgrímur	52 1/2
Lorejfr Hjelsson Ekbumad	Holguadal	"	64
Gudmundur Eiríksson bóndi	Stóval	"	1
Gudmundur Eiríksson bóndi	Samnaða	"	48
Björni Bjarnason víramad	Samnaða	"	8
Þómas Eiríksson bóndi	Ófi. Þóðum	"	48
Gudmundur Gamalielsson klerk.	Reykubakki	"	48
			724

bet 14 1/2 VP

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róid hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráfallnu. Þessi upphættning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbringu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphætt þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysingja, heldur urðu afgangur hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peningar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnur að upphætt 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfaði ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbringu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólinum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgangur kunni að verða af samskotum, sem eptirleiddis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphætt þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphætt og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólinum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphætt. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofanefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veiðarfæri. Sjóður þessi er nú orðinn að upphætt 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvilkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róid til fiskjar hér af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagnar, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphætt. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einungis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir hingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsán og mannkærlegan vilja til að aflætta neyð munaðarleysingja þeirra, sem sjóðinn hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Vér bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konungur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatningu, að rita hér á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hver er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgangurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og heim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem meinn kynnu að vilja láta í tæ af fongum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hér syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbréfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbréfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, lánd- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikningur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknadra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbringu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stött gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Ólafur, dóttur Þorleifs	Reykjavík	Cancellíar. Finsen	5 ⁰⁰ — — betalt
V. Finsen Cancellíar.	Reykjavík	—	5 ⁰⁰ — — betalt
Þorleifsson, Jón	Reykjavík	—	6 ⁰⁰ — — betalt
P. Pétursson Þorleifsson	Samars.	—	5 ⁰⁰ borgar.
Th. Johnsen	Samars.	—	5 ⁰⁰ — —
G. Guðmundsson	—	—	3 ⁰⁰ — — borgar
Ólafur Pétursson	—	—	3 ⁰⁰ — — borgar
Conferentiar Th. Johnsen	—	—	5 ⁰⁰ — — betalt
Sigurðsson	—	—	2 ⁰⁰ — — betalt
Th. Arnarson	Reykjavík	—	3 ⁰⁰ — — borgar
Ólafur Ólafsson	Samars.	—	3 ⁰⁰ — — borgar
Jónas Guðmundsson	Samars.	—	1 ⁰⁰ — — betalt

feyrir 46⁰⁰

Nöfn og stætt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Jón Arnarson	Reynjavör	Fluth	46 betalt
H. G. Thordarson, Biskup	Laugavegur	Sáum. Jensen	5 betalt.
S. Melsted	Reykjavík	— " —	3 betalt.
J. Haltalin	Reykjavík	— " —	3 betalt
		Samtals	58 ⁴⁵

Bodsbref.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna druknaði, sem róid harði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráfullnu. Þessi upphvatning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbringu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysingja, heldur urðu afgangs hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peningar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbringu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólinum, gjafir sem honum kunnir að hlotnast, og loksins það sem afgangs kunnir að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólinum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Eunnfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum druknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veiðarfæri. Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvíflikur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róid til fiskjar hér af nesjunum í sémilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn fúðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einungis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir hingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflætta neyð munaðarleysingja þeirra, sem sjórinna hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Nöfn og stætt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfnn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Þaðskrift um fjáruannarskiptum er önt eftirlitnum mönnum

32. Sept. Lís Sigurður á Vöðlalundur	3000
32. Vekjalundur Haldrason, Ketilungur	1
32. Ketill Jonsson	1
32. Ketill Ketilsson	1
Jon Nordfjord	1
32. Kaupmadr Dami	1
32. S. Olafsen	1
32. Pastor H. A. Sivertsen	1
Línfríður Gudmundsson	1
32. Magnús Waage	1
Kreppstjóri Gudmundur Þorvaldsson	1
32. Egill Hallgrímsson	1
Kreppstjóri Jón Jónsson guðr. Vöðlalundur	1
32. Lín Þorvaldur Þorvaldsson	1
32. Jón Kreppstjóri Jónsson Haukur (i. Grundar)	1
Sveinbjörn Þorvaldsson, Jökullustöðum	1
Þorvaldur H. Erlendsson	1
Stjórfrófastur A. Helgason	20
Lýðmannastofn Ólafsson	3
Profastur H. Steinhólfur	4
Stofn Ólafsson	20
Jónfríð Lín Magnús á Gilsbarða	
Kreppstjóri Daniel á Fróstaströndum	
— Jón á Hauki	
Lín Jón á Hauki	
Kreppstjóri Guðni á Hverföllum	
— Björn á Hvarfsholti	
— Jón á Tandræli	
— Gudmundur á Ljóruvík	
— Helgi á Vogi	
Lín Guðni á Þorzi	
— Halmarsson á Hvarfsholti	
— Sveinbjörn á Hvarfsholti	
— Argeir á Lambshöfðum 200	
— Sigrún á Hvarfsholti 200	
— Jón Þorvaldur Jónsson 1	

	flutt = 66
Prentari Jón Jónsson	4
Kaptein Þrákkálfur	4
Raupmóttur M. Jónsson	4
Fæstar Guðni Þorgórsdóttur	10
Kaunmerráttur M. Guðmundsson	4
Professor Arnar Magnússon	6
Kaunmerráttur M. Stephensen	6
Sýslumaður Lasseus	4
Jón Arnarson á Reykum	4
Sin Jónas Þimborsson	1
Þall sýslumaður Mjelsted	6
Þogi ———— Þorvaldur	4
Jón ———— Þorvaldur	4
Erlendur ———— Þorvaldur	4
Þórin Fæstar Jónsson á Arnarví	2
Kaunmerráttur Arnar	4
————— Kristjánsson	4
Sýslumaður Þórin	4
————— Þorvaldur	4
————— M. Jónsson	4
————— Jónas Þrákkálfur	4

•
Gjörva. Cancelliar W. Tennison.

Loðfins fundi þig yður heðskrif þvín Eldiþodnam mas þonum
minum Eulþ. Waage og þáni Waage, þvín giva gvin þvín
gíðum þinum þimþomb þni þam. heðskrif vísar, en þvín loðamþan
þi Cancelli þvín M. N. Bjering íþvín þvín þvín en þvín þvín
ad þvín þvín þvín. —

Þvín þvín

Uogum 24. Februar 1846

M. Waage

21. 11.

frá
Landsmánuðingnum

frá
Landsmánuðingnum

Mr. Finnur

Mr. Finnur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna druknaði, sem róid hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráfullnu. Þessi upphvatning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbringu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysingja, heldur urðu afgánga hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peningar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurdi 24. júní 1840 ákveðið, að sé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbringu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurdi þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgánga kunni að verða af samskotum, sem eptirleidis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum druknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkud langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hín minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róid til fiskjar hér af nesjunum í sémilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsavíðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn fúðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einungis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir þingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflætta neyð munaðarleysingja þeirra, sem sjórinna hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Vér bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konungur hefir tilátlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatningu, að rita hér á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sümuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgáingurinn er að gjafir þær, sem inu koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tæ af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hér syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstöði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbréfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbréfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikningur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknæðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbringu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

A. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Ingjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

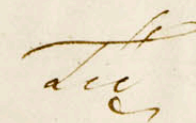
Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Magnús f. Vaage	á Stórnvogum	í frskriptie af M. V. Björning	4 - 1/2
Jon M. Vaage bóndi	Samastadar	—	3 - 1/2
Benedikt M. Vaage V. maðr	þar	—	2 - 1/2
Eiolf M. Vaage bóndi á Gardhúfum	—	—	3 - 1/2
Jon Ketilsson Sálfrægnr bóndi á Sudurkoti	—	—	2
Stephan Jónsson Vinu maðr	þar	—	1 - 1/2
Jon Sigurðsson Vinu maðr á Lúndi	—	til M. Waage	32/100
Bjarni Þórdarson	á Borg	til Sama	16/100
Jon Jónsson Sálfrægnr	á Njardvík	til Sama	48/100
Gudlög Jónsdóttir Ekkia	á Holma lúnd	—	1 - 1/2
Bergþeinn Þorkelsson bóndi á Vigdifu völlum	—	—	32/100
Jon Sveinson bóndi á Grafarkoti	—	til Jóns Vaage	16/100
Johannes Vigfússon V. m. á Vatnskoti	—	—	32/100
Ellingi Þórdarson	á Gullberastöðum	—	16/100
			<u>Slyk = 18 1/2 = 18 1/2</u>

Nöfn og stætt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfni verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Olafur Tomasson Vínsmið. Eskjüholti	Liðs Vaaqe	Liðs Vaaqe	Slutt, — 18 rd "
Jón Tomasson — á Sama bdr	— — —	— — —	— — — " 16/3
Gudmundr Gudmundsf. — þar	— — —	— — —	— — — " 16
Jóhannes Jónsson V. madr. Deildartungu	— — —	— — —	— — — " 16
Björn Eggertsson — á Hólmrim	— — —	— — —	— — — " 16
Augúst Th. Blónddal. Tjörn	Liðs Vaaqe	Liðs Vaaqe	— — — 1 st "
Jón Jónsson bóndi á Tuma koti	Liðs Vaaqe	Liðs Vaaqe	— — — 1 st "
Pétur Jónsson V. madr — þar	— — —	— — —	— — — " 48.

21re = 32!

Skreivogum 20de Januar 1846

M. Waage

 Jónna Cancellarí Land og Byskrifstofu V. Finnur

Jón Cantallirad Tinsen Revisor
er þú skuldborgaður er að skila þú
í síðri Þingsdali þá Mr. Eyolfur
Waage Stovna og gætt.

2-12
11-6
2-12

Reykjavík 30. Jan 1856
Wischer

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eftir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna druknaði, sem róid hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbringu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munadarleysingja, heldur urðu afgangs hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peningar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbringu- og Kjósar-sýslum. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgangs kunni að verða af samskotum, sem eptirleidis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum druknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofanefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastél sinn eða veidarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veidarfæri. Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvífiskur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrri vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róid til fiskjar hér af nesjunum í sæmleigu vœðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúnum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir hingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflætta neyð munadarleysingja þeirra, sem sjórinn hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Vér bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konungur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatningu, að rita hér á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfudstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tæ af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hér syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbréfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbréfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikningur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknadra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
bet VÍ Th. Johnsen	Reykjavík	gjaldkera	10 rd
bet VÍ H. W. Biering	Reykjavík	gjaldkera	10 rd
bet VÍ E. Simonsen	Stykkub. í	gjaldkera	5 rd
bet VÍ Th. Johnsen	ibid	ibid	5 rd
bet VÍ Th. Johnsen	ibid	ibid	5 rd
bet VÍ G. O. Robb	ibid	ibid	5 rd
bet VÍ Th. Johnsen	ibid	betalt	2 rd
bet VÍ Th. Johnsen	ibid	bet	1
bet VÍ Th. Johnsen	ibid	bet	2
Th. Johnsen	ibid	bet	1
Th. Johnsen	ibid	bet	1
Th. Johnsen	ibid	bet	1
Th. Johnsen	ibid	bet	1
Th. Johnsen	ibid	bet	1
Th. Johnsen	ibid	bet	1

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
M. Smith	Þrótt	á Jóhanninu	5.9.
J. Jacobsen	a	a bálaf	12.00
N. Chr. Haarskov	- do -	á H. J. bálaf	4.00
Jón Marsson	Áttu	á H. J. bálaf	2.00
Olafur Þorsson	á Vatnseyri	—	1.00
Jón Pétursson	á Lagey	—	1.32
			84.32

bet V. J.

X. J. J.

Til Ekka fjórfins á eg ad borga ^{ad 2}

fyrir ketil á kþyrvoði	borð 1 8
Ejohmand P. Torjersen	2 " "
" Johnathanien	1 " "
" Simonsen	2 " "
" D. Bernhöft	1 " "
" Heilmann	1 " "
" Mathriessen	1 " "
" Simsen	21 " "
" Thjohniien	10 " "
" M. Smith	5 " "
" S. Jacobsen	2 " "
" N. Hauksen	4 " "
" J. Marousen	2 " "
	<hr/>

112 1-8

Olav a Vaxenda	1 -
Jon Peteren Engey, 11a 10a Skip	1-2 "

Vilh. Jonsdott 6a 5a Skif	1-1-14
Jon Jonen Melstius 5a 12a	1-1-3
Einar Magnus Skolabo 5a 4a	1-"-9
Alexius Arnaf 2+8a	"-3-2

114-68
~~70~~
~~145-68~~
~~60-48~~
~~88~~ 44
 imports

4th 12

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknadi, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráfallnu. Þessi upphvatning bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbringu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátna munadarleysingja, heldur urðu afgangs hér um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peningar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konungsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fé þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkná á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbringu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konungur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konungsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólinum, gjafr sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgangs kunni að verða af samskotum, sem eptirleifðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólinum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að eptið sé kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Enn fremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sé, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknáðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofanefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp, að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sér ný skip, báta eða veiðarfæri. Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð langt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hér af nesjunum í sæmilegu væðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn fæðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt margi góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sé tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vær erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einungis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir hingað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hér syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflætta neyð munadarleysingja þeirra, sem sjóðinn hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

Nöfn og stætt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfni verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Þóroddi Ólafsi Sveinsson	Alvötnum	Borgarskiðgjöf	5 ^{rus} 12 ^{1/2}
Steffan Ólafsson	Melkósi	"	" 8
Þorbjörn Ólafsson	Steinrum	Borgarskiðgjöf	" 32
Gjarni Þorsteinsson	Steggrátek	"	16
		sið	5 ^{rus} 84

Borgarskiðgjöf O. Pálsson 17/86
 V. Þinn

8
 372
 112
 -84

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfn verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið getið er.
<p><i>[Faint handwritten text, possibly names and addresses]</i></p>	<p><i>[Faint handwritten text, possibly addresses]</i></p>	<p><i>[Faint handwritten text, possibly dates or amounts]</i></p>	<p><i>[Faint handwritten text, possibly descriptions or amounts]</i></p>
<p><i>[Faint handwritten text]</i></p>	<p><i>[Faint handwritten text]</i></p>	<p><i>[Faint handwritten text]</i></p>	<p><i>[Faint handwritten text]</i></p>

Prentað í prentsmíðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

Seltjarnarnes Enkelaups Credit

Öftu Skýning Tilgæð 16° 91°

1856.

Jan 31.

frá þou Kjötblöndu Spítuhósti 3 - -

frá Herra M Waager - 8 - 32.

frá J M Waager - 6 - -

Stk 34 - 27

+ frá Herra Stollmannson - 6 - -

Reykjavík 19 Febr 1856

Betalt.

M. B. Birning

ámin frá 26. 7. 5 29-43.

8-80

